

Muutetaan nimi ja termit mutta ei sisältöä

EU:n uutta perustuslakia on valmisteltu salassa.

Tavoite on edetä asiassa tällä kerralla niin nopeasti, että kansalaisvastarinta ei ehdi käynnistyä.

Halutaan välttää kansanäänestykset.

Kysymyslomakevuoto

Uuden perustuslain valmistelu on ollut Saksan puheenjohtajakauden tärkein asia.

Ensimmäisen suuren voittonsa Euroopan kansalaisista Saksa sai EEC:n (tai niin kuin unionistit tänään sanovat: EU:n) perustamisen 50-vuotisjuhlassa Berliinissä 25.3.2007.

Silloin kaikki valtionpäämiehet houkuteltiin hyväksymään uudelle perustuslaille aikataulu, jonka mukaan sen tulee olla voimassa kesäkuussa 2009.

Saksan puheenjohtajalla valmisteltu uusi perustuslakiluonnos valmistuu juhannuksen huippukokoukseen (21-22.6.2007). Sen alustava sisältö selviää liittokansleri Angela Merkelin jäsenmaille lähettämästä ja Ruotsissa ulosvuodatetusta kirjeestä, johon Saksa pyysi hallituksilta vastaukset 4.5.2007 mennessä esityksensä loppusilausta varten.

Suomen hallitus kieltäytyy antamasta vastaustaan julkisuuteen.

Tässä tulee Merkelin kysymysten suomennos. Muotoilu "joistakin jäsenmaista" tarkoittaa välillä Saksaa liittovaltioystävineen ja välillä ei-euromielisten maiden edustajia.

Kysymykset (joiden perässä on tulkintamme siitä, mistä itse asiassa on kysymys):

1. Kuinka arvioitte sitä joidenkin jäsenmaiden ehdotusta, että sopimuksia ei kumota vaan palataan perinteiseen tapaan sopimusten muuttamisessa säilyttäen yksi oikeushenkilöllisyys ja päästen eroon EU:n pilarirakenteesta?

Valmistellaan perustuslain lopullinen versio hallitusten välisessä konferenssissa (HVK) ilman että sitä kutsutaan perustuslaiksi mutta tehdään EU:sta kuitenkin valtiota muistuttava kansainvälinen toimija (yksi oikeushenkilö), jolle vahvistetaan oma ulkopolitiikka ja lakien rikosoikeudellinen harmonisointi.

2. Kuinka arvioitte siinä tapauksessa joidenkin jäsenmaiden tekemää ehdotusta, että säilytetään konsolidoitu lähestymistapa perustuslaillisen sopimuksen I osaan tehden ne tarpeelliset esitystavalliset muutokset, jotka johtuvat palaamisesta sopimusten perinteiseen muuttamisen tapaan?

Kuolleesta perustuslaista säilytetään vain I osan teksti, ja sen hyväksymisestä aiheutuvat muut muutokset kirjataan vanhojen sopimusten sisään ikään kuin teknisinä tarkistuksina.

3. Kuinka arvioitte siinä tapauksessa joidenkin jäsenmaiden ehdotusta käyttää eri terminologiaa muuttamatta laillista sisältöä esimerkiksi sopimuksen nimeen ja EU:n juridisista toimista ja unionin ulkoministeristä käytettäviin nimityksiin?

Käytetään eri terminologiaa muuttamatta hylätyn perustuslain sisältöä.

4. Kuinka arvioitte joidenkin jäsenmaiden ehdotusta jättää pois artikla, jossa viitataan EU:n symboleihin?

Poistetaan liittovaltion tunnusmerkistöön kuuluvat lippu, kansallislaulu ja kansallispäivä, joita voidaan käyttää EU:n liittovaltioimisessa ilman perustuslakikirjaustakin.

5. Kuinka suhtaudutte joidenkin jäsenmaiden ehdotukseen jättää pois artikla, jossa todetaan EU lain ensisijaisuus kansalliseen lainsäädäntöön nähden?

EU:n lait ovat ensisijaisia kansallisiin (perustus)lakeihin nähden ilman perustuslakikirjaustakin.

6. Kuinka suhtaudutte joidenkin jäsenmaiden ehdotukseen siitä, että jäsenmaat korvaavat koko perusoikeuskirjan tekstin lyhyellä ristiviittauksella, jolla on sama juridinen arvo?

Perusoikeuskirja (kuolleen perustuslain II osa) saadaan lainvoimaiseksi kirjoittamalla se koko tekstin sijasta yhdeksi pykäläksi ja viitteeksi itse tekstiin.

7. Oletteko samaa mieltä siitä, että institutionaaliset lausekkeet perustuslaillisessa sopimuksessa muodostavat tasapainoisen paketin, jota ei tulisi avata uudelleen?

Suuret maat pitävät kiinni vallansiirrosta pieniltä suurille.

8. Onko olemassa muita elementtejä, jotka mielestänne ovat välttämättömän tarpeellisia osia aikaisemmin saavutetussa kompromississa?

Kysytään asioita, joista jotkut maat eivät suostu luopumaan (niin kuin isot maat niille tapahtuvasta vallansiirrosta).

9. Kuinka arvioitte sitä joidenkin jäsenmaiden ehdotusta, joka koskee mahdollisia parannuksia/selvennyksiä asioissa, jotka liittyvät EU:ta kohtaaviin uusiin haasteisiin esimerkiksi energia/ilmastonmuutoskysymyksissä tai laittomaan maahanmuuttoon liittyen?

Halutaan markkinoida uusi perustuslaki uusilla haasteilla ja uhkakuvilla.

10. Kuinka arvioitte joidenkin jäsenmaiden ehdotukseen korostaa laajenemissopimusten ehdoissa Kööpenhaminan kriteereitä?

Turkin jäsenyyden ehtoja halutaan tiukentaa joissakin jäsenmaissa käytävän laajenemiskeskustelun tarpeisiin.

11. Kuinka arvioitte joidenkin jäsenmaiden ehdotusta siitä, että otetaan kantaa EU:n sosiaaliseen dimensioon tavalla taikka toisella?

Demareiden pitämiseksi mukana tarvitaan lisämainintoja sosiaalisen Euroopan rakennustyöstä, mutta vain mielikuvatasolla: "tavalla taikka toisella";

12. Kuinka arvioitte joidenkin jäsenmaiden ehdotusta siitä, että sovelletaan opt-in/out määräyksiä joihinkin uusiin perustuslaillisessa sopimuksessa määriteltyihin poliittisiin toimenpiteisiin?

Halutaan antaa joillekin maille - kansanäänestysten välttämiseksi - oikeus olla hyväksymättä joitakin perustuslain määräyksiä.

Kansanäänestysten välttäminen

Edellisellä kerralla perustuslakiprojekti kaatui Ranskan ja Hollannin kansanäänestyksiin.

Kun kansanäänestykset ovat EU:ssa poliittista myrkkyä, sellaisia riskejä ei enää oteta.

Ne yritetään välttää häivyttämällä uuden sopimuksen perustuslakiluonne. Sanotaan, että kyseessä ei ole perustuslaki vaan perussopimusten uudistaminen ja täydentäminen. Kyseessä on kuitenkin perustuslaki, josta aletaan taas puhua sen oikealla nimellä sitten kun se on hyväksytty.

Jos tulisi kansanäänestyksiä, yhdenkin kansan EI riittäisi: perustuslaki pitää aina hyväksyä yksimielisesti.

Kansanäänestystä perustuslaista kannattaa englantilaisen mielipidetutkimuksen mukaan 75 % kaikista EU-kansalaisista ja (72 % suomalaisista). Yhdessätoista vanhassa jäsenmaassa kansan enemmistö äänestäisi omaa perustuslakiaan ylempää EU:n perustuslakia vastaan.

Tulossa on perustuslaki!

Tarkoitus on muuttaa tekstiä kosmeettisesti niin että termit muuttuvat mutta sisältö jää. Sitä ilmentää viereisellä sivulla julkistettavan Saksan salaisen kysymyslomakkeen kohta 3: "miten arvioitte sen, että käytetään eri terminologiaa muuttamatta laillista sisältöä?"

Uusi luonnos on käytännössä kuolleen perustuslain I osa.

Kosmetiikkaa siihen liittyen on se, että siitä esimerkiksi poistetaan vanhan perustuslakiesityksen 6. artikla EU:n lakien ensisijaisuudesta kansallisiin lakeihin nähden. Kun niin on ilmankin, että asia kirjoitetaan perustuslakiin, artiklan voi jättää pois sen vaikutelman synnyttämiseksi, että asia ei ole niin.

Samoin toimitaan muunkin keskeisen sisällön kanssa.

Vanhan perustuslain II osa eli perusoikeuskirja otetaan ilmeisesti mukaan kirjoittamalla sen juridinen velvoittavuus viittauksen muodossa yhteen artiklaan. Sillä tavalla saavutetaan sama tulos ja vältetään monikymmensivuisen tekstin mukaanotto uuteen esitykseen.

Yksityiskohtaiset soveltamismääräykset eli III osa kirjoitetaan uusiksi konsolidoimalla teksti: muuttamalla vanhojen artiklojen sisältöä vastaamaan I osan määräyksiä. Sitä varten tarvitaan vielä erillinen hallitusten välinen konferenssi (HVK), joka toimeenpannaan Portugalin puheenjohtajuudella viimeistään syksyllä 2007 (mutta mahdollisesti jo heinäkuussa).

Hankalien maiden tapaus

Ranskan uusi presidentti Nicolas Sarkozy haluaa minisopimuksen, joka ei vaadi maassa uutta kansanäänestystä, ja sen hän myös saa. Sarkozyn minisopimus on kuitenkin keskeisiltä federalistisilta osiltaan ihan maxi.

Hollannin poliittinen johto on luvannut, että kansanäänestystä perustuslaista ei uusita. Sen takia Saksa ottaa esityksestä pois kohdat, jotka ovat Hollannissa tarpeen kansanäänestyksen välttämiseksi ja päätöksen tekemiseksi pelkästään parlamentissa.

Tanskassa on pakollinen kansanäänestys siirrettäessä valtaa maasta ulos. Se yritetään välttää poistamalla esityksestä ne alle 10 politiikkalohkoa, jotka alkuperäisessä esityksessä oltiin siirtämässä uusina asioina ylikansalliseen määräenemmistöpäätäntään. Niitä varten federalistit luovat passarelle-lausekkeita, joiden mukaan ne voidaan siirtää EU:n päätettäväksi tulevaisuudessa, perustuslain hyväksymisen jälkeen.

Ainoa maa, jossa ei kansanäänestystä voi välttää, on Irlanti. Se pannaan äänestämään sen jälkeen, kun kaikki muut jäsenmaat ovat hyväksyneet perustuslain. Irlantilaisille sanotaan, että ”ette kai te rakkaat irkut halua estää kaikkien 26 muun jäsenmaan tahtoa toteutumasta?” Siinä paineessa yhdenkansan on mahdotonta sitä tehdä.

Blairin takinkäännös

Sitä strategiaa, että kyseessä ei ole perustuslaki, alkoi panna ensimmäisenä täytäntöön Englannin pääministeri Tony Blair, joka oli luvannut perustuslaista kansanäänestyksen (jossa vastaukseksi hänen maassaan tulisi yksiselitteinen EI).

Ennen eroamistaan pääministerin virasta ja siirtymistään historian roskatynnyriin hän vielä osallistuu juhannuksen huippukokoukseen ja hyväksyy maansa puolesta uuden esityksen.

Sen jälkeen uusi pääministeri Gordon Brown, joka tekee kaikkensa kansanäänestyksen estämiseksi, voi sanoa, että ei hän sitä hyväksynyt mutta Blair.

Mutkia matkassa

Perustuslain koko idea on muuttaa EU:n päätöksenteon suuntaa entistä ylikansallisemmaksi: siinä annetaan lisää valtaa asukasluvultaan suurille maille ja siirretään entistä useampia asiaryhmiä päätäntään EU:n elimissä niin että pieniltä jäsenmailta otetaan niissä pois veto-oikeus.

Tshekin presidentti Václav Klaus on Merkelin pyynnöstä järjestetyssä kahdenvälisessä tapaamisessa sanonut EI perustuslaille, jos perustuslaki heikentää jäsenmaan suhteellista asemaa erilaisissa äänestyksissä väkirikkaiden maiden hyväksi.

Samanlainen on myös Puolan kanta, joka pitää äänioikeudestaan kiinni tiukemmin kuin vaatimuksestaan lisätä Jumalan nimi perustuslakiin.

Merkel syleilee nyt poliittisesti Tshekkiä ja Puolaa, ja jos se autaa, aina voidaan vihjaista EU:n

rahanjakoon, jossa Saksa on suurin nettomaksaja.

Aikataulu

Perustuslaki halutaan voimaan kesäkuussa 2009.

Perustuslain tekstin uuden tulemisen ajankohta on huippukokous 21-22.6. Silloin päätetään kutsua koolle uusi hallitusten välinen konferenssi.

Uuden esityksen Suomen eduskunta joutuu hyväksymään uudelleen.

Niin ollen kuolleen perustuslakiesityksen ratifioiminen joulun alla oli vain uskollisuudenvakuutus vieraille voimille - mielipidetutkimusten mukaan Suomen kansan tahtoa vastaan.

Vapaiden kansojen täysivaltaisuuden ja edustuksellisen demokratian näkökulmasta todellista kansainvälistä yhteistoimintaa olisi se, että ylikansallisten lakien sijasta hyväksyttäisiin kansainvälisiä sopimuksia, joista päättäisivät viime kädessä kansalliset parlamentit. Nyt vallansiirto Suomesta EU:lle kaventaa olennaisesti eduskunnan vastuuta Suomea koskevista päätöksistä - ja tekee eduskunnasta turhan joukon.

Uuden esityksen markkinointikikkoja

Politiikassa tärkeätä on, miltä asiat näyttävät, eikä aina se, miten ne ovat.

Niissä merkeissä Saksan uusi perustuslakiesitys viherpestään markkinoimalla sitä ilmastonmuutoksen torjunnalla ja punamaalataan sosialidemokratia-yhteensopivaksi hyväksymällä samassa yhteydessä joku ei-lainvoimainen sosiaalinen julistus.